

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Чандмань өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2024/42/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2024 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн Аудитын Газрын
Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatar@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Давааням
Утас: 88095436 Цахим хаяг: davaanyamb@audit.gov.mn

Аудитыг гүйцэтгэсэн: Си Пи Ти Эй Аудит ХХК-ийн
Захирал: Ч.Энхчимэг
Утас: 77233030 Цахим хаяг: info@cptaaudit.mn

Аудитор: Д.Мядагмаа
Утас: 77233030 Цахим хаяг: info@cptaaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.26 № 01/146
танай _____-ны № _____-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН
ЧАНДМАНЬ-ӨНДӨР СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Ц.ЦЭРЭНЧИМЭД ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Чандмань-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Чандмань-Өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

“Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 14.3 хувиар өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Албан томилолтоор ажилласан албан хаагчдын хоолны зардлыг давхардуулан нийт 57.0 мянган төгрөгийг илүү олгосон, нийгмийн даатгалын тайланг бодогдсон цалингийн сангаас 24.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан зөрчил илэрсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын дарга нь 2023 онд хэрэгжүүлж ажиллах гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөө сумын Засаг даргаар 4 зорилтын хүрээнд 84 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр батлуулж 86.4 хувийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжүүлэн ажилласан байна

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

5724040317

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

Хоёр.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

СТ-1А

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	112,485,001.48	144,129,053.37
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	15,039,073.80	40,785,938.91
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	15,039,073.80	40,785,938.91
3121	Төгрөг	15,039,073.80	40,785,938.91
31211	Төрийн сангийн харилцах	15,039,073.80	40,785,938.91
33	АВЛАГА	00.00	14,885,606.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	00.00	14,885,606.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	97,445,927.68	88,457,508.46
351	Түүхий эд материал	48,007,923.53	30,494,513.31
35130	Эм боох материал	48,007,923.53	30,494,513.31
354	Хангамжийн материал	49,438,004.15	57,962,995.15
35410	Бичиг хэргийн материал	1,398,000.00	757,050.00
35420	Аж ахуйн материал	2,823,850.00	6,212,550.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	500,000.00	500,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	9,255,000.00	13,931,250.00
35460	Хүнсний материал	7,469,837.00	1,252,060.00
35470	Бусад хангамжийн материал	27,991,317.15	35,310,085.15
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	752,464,009.54	717,922,959.78
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	752,464,009.54	717,922,959.78
392	Биет хөрөнгө	737,856,280.45	703,727,230.61
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	559,521,050.00	559,521,050.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-76,370,286.81	-99,656,722.29
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	118,607,219.00	118,607,219.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-39,025,036.32	-52,235,906.41
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	185,228,468.36	229,203,447.36
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,116,797.63	-80,548,068.94
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,667,782.00	42,007,782.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,656,118.15	-13,171,570.11
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,000,000.00	1,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,000,000.00	-1,000,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	14,607,729.09	14,195,729.17
39301	Програм хангамж	1,099,000.00	1,099,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-681,270.91	-1,093,270.83
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,190,000.00	14,190,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	864,949,011.02	862,052,013.15
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	7,875.22	00.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7,875.22	00.00

Чандмань өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

413	Өглөг	7,875.22	00.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	7,875.22	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>864,941,135.80</u>	<u>862,052,013.15</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	864,941,135.80	862,052,013.15
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	613,708,592.00	613,708,592.00
51101	Өмч: - төрийн	613,708,592.00	613,708,592.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	200,857,474.01	197,968,351.36
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	200,857,474.01	200,857,474.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-2,889,122.65
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	50,375,069.79	50,375,069.79
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>864,949,011.02</u>	<u>862,052,013.15</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

СТ-2А
/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	821,205,923.60	828,702,032.12
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	190,172,533.60	43,738,457.19
120	Нийтлэг татварын бус орлого	190,172,533.60	43,738,457.19
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	190,172,533.60	43,738,457.19
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	35,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	190,172,533.60	43,703,457.19
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	631,033,390.00	784,963,574.93
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,169,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,169,000.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	43,907,200.00	34,855,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	43,907,200.00	34,855,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	585,957,190.00	750,108,574.93
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	585,957,190.00	750,108,574.93
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	715,761,485.21	831,591,154.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	715,761,485.21	831,591,154.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	715,277,225.99	831,293,345.73
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	394,038,088.08	469,770,240.06
210101	Үндсэн цалин	243,517,800.38	308,705,919.49
210102	Нэмэгдэл	88,418,820.36	107,288,530.79
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	4,969,000.00
210104	Урамшуулал	32,171,602.84	48,806,789.78
210105	Гэрээт ажлын хөлс	29,929,864.50	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,898,361.72	59,208,567.54
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,788,586.02	41,722,393.15
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,670,123.09	4,782,789.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,936,098.51	3,799,831.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	730,380.10	809,413.92
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,773,174.01	8,094,138.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,820,740.78	24,880,940.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,500,000.00	8,157,190.96
210302	Түлш, халаалт	16,505,000.00	16,723,750.00
210303	Цэвэр, бохир ус	815,740.78	00.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40,036,998.53	46,122,578.00
210401	Бичиг хэрэг	2,533,780.00	2,962,130.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,293,650.00	24,761,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,391,400.00	2,976,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,638,168.53	15,422,648.00

Чандмань өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210408	Бараа материал акталсны зардал	180,000.00	00.00
2105	Нормативт зардал	106,321,143.63	120,507,000.41
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	95,010,322.63	96,676,753.41
210502	Хоол, хүнс	11,310,821.00	23,830,247.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,920,300.00	10,800,020.00
210604	Урсгал засвар	16,920,300.00	10,800,020.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,431,700.00	2,400,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,431,700.00	2,400,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,968,400.00	9,111,720.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,682,000.00	6,642,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,260,000.00	1,152,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	155,090.00	173,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	49,300.00	240,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	41,500.00	22,000.00
210807	Газрын төлбөр	170,000.00	260,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,610,510.00	621,820.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	74,841,493.25	88,492,278.76
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,307,500.00	7,636,250.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	67,533,993.25	80,856,028.76
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	484,259.22	297,809.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	150,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	150,000.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	334,259.22	297,809.04
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	334,259.22	297,809.04
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	105,444,438.39	-2,889,122.65
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	105,444,438.39	-2,889,122.65

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

СТ-3А

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН 1	663,267,890.00	770,112,968.93
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	32,234,500.00	35,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	32,234,500.00	35,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	32,234,500.00	35,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	35,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32,234,500.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	631,033,390.00	770,077,968.93
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,169,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,169,000.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	43,907,200.00	34,855,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	43,907,200.00	34,855,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	585,957,190.00	735,222,968.93
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	585,957,190.00	735,222,968.93
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	611,097,861.73	719,651,103.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	611,097,861.73	719,651,103.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	610,613,602.51	719,353,294.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	394,030,212.86	469,778,115.28
210101	Үндсэн цалин	243,509,925.16	308,705,919.49
210102	Нэмэгдэл	88,418,820.36	107,288,530.79
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	4,969,000.00
210104	Урамшуулал	32,171,602.84	48,814,665.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	29,929,864.50	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,834,998.34	59,208,567.54
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,194,895.80	41,591,062.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,670,123.09	4,816,885.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,936,098.46	3,822,708.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	730,380.10	816,173.48
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,303,500.89	8,161,736.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,315,740.78	29,557,190.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,500,000.00	7,773,990.96
210302	Түлш, халаалт	17,000,000.00	21,400,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	815,740.78	383,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,347,843.53	39,453,089.00
210401	Бичиг хэрэг	4,064,250.00	2,400,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,286,900.00	24,026,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,391,400.00	2,976,800.00

Чандмань өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,835,900.00	3,999,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,769,393.53	6,050,289.00
2105	Нормативт зардал	62,955,867.00	85,968,962.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	43,447,967.00	56,356,492.00
210502	Хоол, хүнс	16,507,900.00	17,612,470.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,000,000.00	12,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,288,300.00	16,398,520.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	8,000,000.00	5,598,500.00
210604	Урсгал засвар	13,288,300.00	10,800,020.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,431,700.00	2,400,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,431,700.00	2,400,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,101,440.00	9,122,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,679,000.00	6,732,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,260,000.00	1,152,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	155,090.00	173,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	49,300.00	240,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	41,500.00	22,000.00
210807	Газрын төлбөр	170,000.00	260,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,746,550.00	542,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,307,500.00	7,466,250.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,307,500.00	7,466,250.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	484,259.22	297,809.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	150,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	150,000.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	334,259.22	297,809.04
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	334,259.22	297,809.04
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>52,170,028.27</u>	<u>50,461,865.11</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	40,164,170.00	24,715,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	40,164,170.00	24,715,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	40,164,170.00	24,715,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	40,164,170.00	24,715,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-40,164,170.00</u>	<u>-24,715,000.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	12,005,858.27	25,746,865.11
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	3,033,215.53	15,039,073.80
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	15,039,073.80	40,785,938.91

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

СТ-4А

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	613,708,592.00	50,375,069.79	95,413,035.62	759,496,697.41
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	613,708,592.00	50,375,069.79	95,413,035.62	759,496,697.41
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	105,444,438.39	105,444,438.39
2022 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	613,708,592.00	50,375,069.79	200,857,474.01	864,941,135.80
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	613,708,592.00	50,375,069.79	200,857,474.01	864,941,135.80
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-2,889,122.65	-2,889,122.65
2023 оны 12 сарын 31-нээрх үлдэгдэл	613,708,592.00	50,375,069.79	197,968,351.36	862,052,013.15

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	801,621,100.00	744,068,294.78	57,552,805.22	93%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	801,621,100.00	744,068,294.78	57,552,805.22	93%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	801,621,100.00	744,068,294.78	57,552,805.22	93%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	512,453,000.00	469,778,115.28	42,674,884.72	92%
210101	Үндсэн цалин	324,601,000.00	305,265,481.13	19,335,518.87	94%
210102	Нэмэгдэл	135,415,500.00	110,728,969.15	24,686,530.85	82%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	220,000.00	4,969,000.00	-4,749,000.00	2259%
210104	Урамшуулал	48,976,500.00	48,814,665.00	161,835.00	100%
210105	Гэрээт ажлын хөлс	3,240,000.00	00.00	3,240,000.00	0%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	61,431,700.00	59,208,567.54	2,223,132.46	96%
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,229,200.00	41,591,062.61	(361,862.61)	101%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,051,000.00	4,816,885.98	234,114.02	95%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,040,600.00	3,822,708.76	217,891.24	95%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,010,100.00	816,173.48	193,926.52	81%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,100,800.00	8,161,736.71	1,939,063.29	81%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,855,000.00	29,557,190.96	297,809.04	99%
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,205,000.00	7,773,990.96	-568,990.96	108%
210302	Түлш, халаалт	21,500,000.00	21,400,000.00	100,000.00	100%

Чандмань өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210303	Цэвэр, бохир ус	1,150,000.00	383,200.00	766,800.00	33%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,726,300.00	39,453,089.00	273,211.00	99%
210401	Бичиг хэрэг	2,400,300.00	2,400,300.00	0.00	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	24,026,000.00	24,026,000.00	0.00	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,250,000.00	2,976,800.00	273,200.00	92%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,999,700.00	3,999,700.00	0.00	100%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,050,300.00	6,050,289.00	11.00	100%
2105	Нормативт зардал	94,197,100.00	85,968,962.00	8,228,138.00	91%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	64,584,400.00	56,356,492.00	8,227,908.00	87%
210502	Хоол, хүнс	17,612,700.00	17,612,470.00	230.00	100%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,000,000.00	12,000,000.00	0.00	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	41,675,600.00	41,113,520.00	562,080.00	99%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	23,800,000.00	23,750,000.00	50,000.00	100%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,875,300.00	6,563,500.00	311,800.00	95%
210604	Урсгал засвар	11,000,300.00	10,800,020.00	200,280.00	98%
2107	Томилолт, зочны зардал	2,400,000.00	2,400,000.00	0.00	100%
210702	Дотоод албан томилолт	2,400,000.00	2,400,000.00	0.00	100%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,870,000.00	9,122,600.00	747,400.00	92%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,285,300.00	6,732,000.00	553,300.00	92%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,152,000.00	1,152,000.00	0.00	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	173,900.00	126,100.00	58%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	240,000.00	240,000.00	0.00	100%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	90,000.00	22,000.00	68,000.00	24%
210807	Газрын төлбөр	260,000.00	260,000.00	0.00	100%
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	542,700.00	542,700.00	0.00	100%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,012,400.00	7,466,250.00	2,546,150.00	75%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,012,400.00	7,466,250.00	2,546,150.00	75%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	801,621,100.00	769,815,159.89	31,805,940.11	96%
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	34,855,000.00	34,557,190.96	297,809.04	99%
132001	Орон нутгийн төсвөөс	34,855,000.00	34,557,190.96	297,809.04	99%

1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	751,727,100.00	735,222,968.93	16,504,131.07	98%
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	751,727,100.00	735,222,968.93	16,504,131.07	98%
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	15,039,000.00	35,000.00	15,004,000.00	0%
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	35,000.00	(35,000.00)	0%
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	15,039,000.00	00.00	15,039,000.00	0%
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	15,039,073.80	(15,039,073.80)	0%
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	40,785,938.91	(40,785,938.91)	0%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	07.00	07.00	0.00	100%
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	18.00	18.00	0.00	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	06.00	06.00	0.00	100%

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 315.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 234.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 81.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 81.1 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 14,315.2 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төвөөс үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 234.5 мянган төгрөгийн галзуугийн вакциныг бараа материал дансанд бүртгэсэн.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Томилолтын зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 2023 оны томилолтын тооцоог мөнгөн хөрөнгийн анхан шатны баримттай тулгахад томилолтын зардалтай 6 хүнд 57.0 мянган төгрөгийн хоолны мөнгийг давхардуулан олгосон. Энэ нь “Төсвийн тухай хуулийн” 16 дугаар зүйлийн 16.5.2 батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих гэсэн заалт болон “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид алдааг давтахгүй байх.

2. Цалин, НДШ-ийн зардалтай холбоотой

Илрүүлэлт: Тэтгэвэрт гарсан ажилтныг Нийгмийн даатгалын тайланд 22 кодоор тайлагнасан ч цалингаас суутгах суутгалаа 9.3% биш 11.5%- иар бодон суутгасан. Үүнээс үүдэн ажилтнаас нийт 24,103.02 төгрөгийг илүү суутган авсан байгаа нь “Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 “үнэн зөв байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: 14.4.1-д аж ахуйн бүх ажил, гүйлгээ”, 18 дугаар зүйлийн 18.1 “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нээж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээн”, Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.1 “Хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх” 17.1.3 “Нийгмийн даатгалын холбогдолтой анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийг тогтоосон журмын дагуу хөтөлж, тайлан тэнцэл гаргах” гэсэн заалтуудтай нийцээгүй бөгөөд “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цалингийн системийн шимтгэлийн хувийг хянан тулгалт хийж байх

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Зоонозоос үнэгүй хүлээн авсан галзуугийн вакцинаа бүртгэж аваагүй	1	234.5			1	234.5	1	234.5		
Дүн	1	234.5			1	234.5	1	234.5		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
2023 оны томилолтын тооцоог мөнгөн хөрөнгийн анхан шатны баримттай тулгахад томилолтын зардалтай 6 хүнд 57.0 мянган төгрөгийн хоолны мөнгийг давхардуулан олгосон.	1	57.0						1	57.0

Чандмань өндөр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Тэтгэвэрт гарсан ажилтныг Нийгмийн даатгалын тайланд 22 кодоор тайлагнасан ч цалингаас суутгах суутгалаа 9.3% биш 11.5%- иар бодон суутгасан. Үүнээс үүдэн ажилтнаас нийт 24,103.02 төгрөгийг илүү суутган авсан байна.	1	24.1					1	24.1
Дүн	2	81.1					2	81.1

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

